

Oplysnings Fremme. Mindretallet mener, at der skal skee Besparelser for Alvor, men at det skal være paa et andet Punkt, end Fleertallet vil have det; vi ville nemlig have, at Besparelsen skal indtræde derved, at Reguleringssummerne ikke udelukkende skulle fastsættes af Lærerne, thi det er jo dog at gjøre dem til Dommere i deres egen Sag. Vel vide vi, at Forslaget til et Embedes Reguleringssum skal indsendes til Sogneraadet, men vi vide ogsaa, at det er yderst sjældent, at Sogneraadet gjør Noget om derved, ja, det kan end ikke gjøre det, idet Sogneraadet ikke kjennder Læreren's Indtægter i det Enkelte. Vi have derfor meent, at der burde gjøres Noget derved, og ligesom alle andre Embedsmænd pensioneres efter en fast Løn, saaledes kunde det vel ogsaa være rigtigt, at vi kom til at pensionere Skolelærerne efter en fast Løn og ikke efter de flydende Reguleringssummer. Disse Summer kunne godt komme til efterhaanden at stige endnu mere, og det er meget rimeligt, at de efter 10 Aars Forløb ville blive endnu større, men derved ville ogsaa Byrderne blive stærkt forøgede. Vort Forslag er altsaa slet ikke stillet af den Grund, at vi ere imod Besparelser; vi ville netop have Besparelser, men vi ville ikke have, at man skal begynde dermed paa det Punkt, hvor Formaalet er at fremme Almeenoplysning, vi ville tværtimod have, at man skal begynde paa det rigtige Sted. Efterhaanden som Folkelivet og Folkeoplysningen skrider frem, er det vor Overbeviisning, at Statskolerne vel ikke i en nær Fremtid ville blive en Unødvendighed, men at det efterhaanden vil komme til, at Folket mere og mere kan varetage sit eget Liv. Det er ogsaa dette, Loven af 8de Marts har meent, og den har som Løffemiddel dertil givet Tilladelse til, at der af Skolefonden kan ydes et lille Bidrag til Alftenskoler, til Haandgjerningskoler, til Tegnekoler, til Høiskoler osv. En saadan Understøttelse kunne vi ikke være med til at borttage, men det gjør man, naar man siger, at Staten ikke skal yde

Bidrag dertil, men kun skal yde Bidrag til Alderstilleæg og Pensioner. Lader os vel foretage Indskrænkninger, men lad det skee der, hvor det bør skee. Alle ere vel enige om, at det snart bliver en Nødvendighed, at der foretages en Omordning, lader os da vente, indtil den Tid kommer. Nu siger man vel, at vi skulle have Loven, men at dette ikke er muligt, naar der foretages Forandringer i Lovforslaget. Dertil svarer jeg, at Forandringer maa der ialfald gjøres; thi Redaktionsforandringerne ere en Nødvendighed. Lovforslaget skal altsaa dog tilbage til Landstinget, og der foreligger altsaa ikke nogen Hindring i saa Henseende. Men selv om Loven ikke skulde blive endelig vedtagen, forekommer Sagen mig dog ikke saa farlig. Nu ere jo Tingene lagte for iaar, og vi maae hellere vente til næste Gang, end faae Noget ud, som vi ikke ere tilfredse med.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet:

Det foreliggende Lovforslag angaaer jo ikke nogen i og for sig stor Gjenstand, men det maa dog erkendes og fastholdes, at der rundt omkring i Landet paa forskjellige Steder føles en virkelig Trang til at faae en saadan Bestemmelse som den, der indeholdes i dette Lovforslag, og at navnlig ikke saa Skolefond ville blive bragte i en vanskelig Stillning, ja i en sand Forlegenhed, naar ikke en saadan Ordning bliver truffen. Hvad der dernæst foruden dette efter min Mening kan siges om dette Lovforslag, er, at det har havt det Held i højere Grad, end ellers pleier at være Tilfældet, at fremkalde den højeste Grad af Forekommenhed, af velvillig Smødekommen og Tilnærmelse fra de forskjellige Steder paa de Stadier, hvorpaa det hidtil har befundet sig. Idet der er vilst en saadan Smødekommen saavel fra Regjeringsens Side ligeoverfor Rigsdagens Thing som fra Thingenes Side ligeoverfor Regjeringen. Det var allerede i forrige Samling, at der fra Regjeringen fremkom et Lovforslag, som gik ud paa